

sheet 1

Martine van der Pluijm is lector Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen bij Kenniscentrum Talentontwikkeling van Hogeschool Rotterdam. Zij doet onderzoek naar hoe pedagogisch medewerkers en leerkrachten kunnen samenwerken met ouders aan de taalontwikkeling van kinderen. En sinds kort naar hoe het taalonderwijs beter kan aansluiten bij kinderen. Ze doet dit in co-creatie met scholen en ouder vanwege de verschillende perspectieven die van belang zijn. Ze zoekt naar oplossingen voor problemen en die oplossingen werken alleen maar als de betrokkenen met hun verschillende perspectieven betrokken worden. Dat onderzoek begint klein, met een klein aantal (voor)scholen en daarna wordt de kennis gedeeld, waardoor er steeds meer scholen aansluiten die deze kennis kunnen toepassen passend bij hun situatie.

Sheet 1

Als je de situatie zo hoort in Arnhem, herken je dan waar we tegenaan lopen in het proces?
Parallel met Rotterdamse onderzoeksscholen, waar we ook na corona en personeelswisselingen hebben gemerkt hoe kwetsbaar een veranderingsproces is.

Scholen hebben een focus op kinderen en het betrekken van ouders bij het onderwijs dat zij geven. Dit heeft te maken met de traditie in ons onderwijs en kinderopvang, waarin de focus gericht is op educatie van kinderen. **Sheet 2**

Ouders en de taalomgeving thuis hebben geen plek in het handelen. Terwijl juist die brede blik op hoe kinderen taal ontwikkelen op school, maar ook vooral thuis.

Sheet 2:

Een breed perspectief

- Kinderen ontwikkelen taal in interactie met de omgeving
- Het gezin, kinderopvang en school behoren tot leefwerelden die het meest invloedrijk zijn (microsysteem)
- Ook de verbinding tussen die leefmilieus is invloedrijk (mesosysteem)
- Juist als de verschillen groot zijn!

Weinig kennis over hoe leraren effectief kunnen samenwerken met lager opgeleide ouders ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen

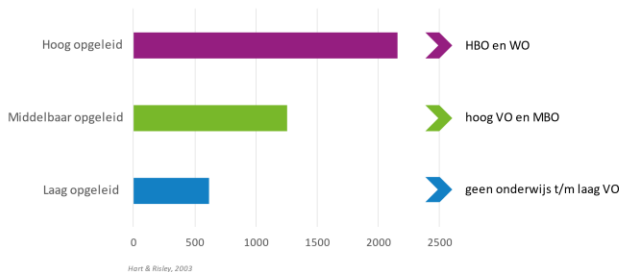
Figuur: Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory (Sanrock, 2008, p. 24)

Waarom is het wel belangrijk om die focus te hebben op ouders en de taalomgeving thuis? Ik kan dan uitleggen hoe belangrijk het gezin is en dat je als professional in een setting voortbouwt op de kennis die kinderen uit die omgeving meekrijgen. En ook samen met ouders voortbouwt als kinderen bij je in de groep komen. Ik licht dan de theorie van Bronfenbrenner toe met een sheet op de achtergrond.

Sheet 3 en 4 en 5 Ook vertel ik dat de die samenwerking met ouders zo belangrijk is voor kinderen die opgroeien in gezinnen met een lage SES. Ik laat een sheet zien met woordenaantallen in gezinnen met lage en hogere opleiding. En de aanmoedigingen die verschillen. Ik bespreek de grote kansenongelijkheid.

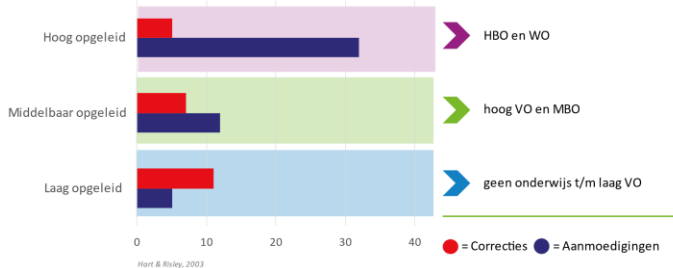
Sheet 3

Aantal woorden per uur in gezinnen (naar SES)

Sheet 4

Correcties en aanmoedigingen per uur in gezinnen (naar SES)

Sheet 5

- Taalomgeving thuis van jonge kinderen bepaalt in sterke mate de ontwikkeling van taal en geletterdheid
- Kinderen van lager opgeleide ouders zijn in het nadeel ten opzichte van leeftijdgenoten met hoger opgeleide ouders (**kansenongelijkheid**)

Hoe kan je dan te werk als je dat wil doen, ouders willen toch vaak niet? Sheet 6 en 7 Ik licht dan kort de aanpak Thuis in Taal toe, de zeven stappen. Sheet in beeld. Dat ouders wel willen als we beter in gesprek gaan. Niet om te vertellen wat ze moeten doen, maar om ze beter te leren begrijpen etc.

Sheet 6

Thuis in Taal

Ontwerp en evaluatie van een partnerschaps-programma voor leraren met lager opgeleide ouders ter ondersteuning van de taalontwikkeling van jonge kinderen

Martine van der Pluijm

Sheet 7

Het ontwerp

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
Stimuleer de taalontwikkeling	5. Stimuleer rolontwikkeling bij ouders
	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Breid de taal van kinderen uit

Wat levert dat op? Sheet 8 tonen. Kort wat dat oplevert: meer interactie, meer kwantiteit en kwaliteit van taal. Sensitiviteit van ouders. Maar ook: tevreden leerkrachten. Eventueel kan ik een filmpje laten zien van een leerkracht?

Sheet 8

Resultaten

- Leraren kunnen deze aanpak goed leren toepassen en ervaren deze aanvulling als waardevol
- Groei deelname van ouders en verbale interactie tussen laagopgeleide ouders en kinderen tijdens ouder-kind activiteiten
- Groei van het aantal taalactiviteiten thuis bij laagstopgeleide ouders

Ok, maar we begonnen het verhaal met de kwetsbare kant. Hoe maak je dit nu duurzaam? **Sheet 7 terughalen** Structuur in teams, professionele leergemeenschappen, klein beginnen, wel steeds vanuit visie en praktijk werken. Leerkringen van pedagogisch medewerkers en leerkrachten bovenschools, samen leren, leren van elkaar. Lange adem.

Sheet 7

Het ontwerp

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
	5. Stimuleer taalontwikkeling bij ouders
Stimuleer de taalontwikkeling	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Bred de taal van kinderen uit

En hoe kunnen daar ook de andere partners bij betrokken worden? **Sheet 9** Arnhem heeft veel partners die hier al heel lang aan werken en willen bijdragen? Dat is de kracht van Arnhem en van de buitenring. Die kunnen dat proces in de scholen helpen stimuleren, aansluiten en maken tot een gemeentelijk gedragen visie. In Rotterdam zijn we ook gestart met het ontwikkelen van thuisondersteuning op dezelfde leest als de zeven stappen op school. Daar liggen mooie kansen voor sterke verbindingen. Hoe meer professionals samenwerken vanuit zelfde gedachten en taal naar kinderen en ouders, hoe sterker het systeem wordt.

Sheet 9

Thuis in Taal *naar huis*

Ontwerp en evaluatie van
thuisondersteuning ter versterking van
de taalomgeving thuis en de
taalontwikkeling van jonge kinderen
(2020-2024)

Tim: korte samenvatting naar Arnhemse situatie. Belang van samenwerking. In de binnenste ring van kinderopvang en onderwijs. En in de ring daarom heen.

Gesprek

